



**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-112/22-M

Název	Základní škola Šumperk, Sluneční 38
Sídlo	Sluneční 38, 787 01 Šumperk
E-mail	hynek.palka@slunecniskola.cz
IČ	00 852 864
Identifikátor	600 148 530
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Hynek Pálka
Zřizovatel	město Šumperk
Místo inspekční činnosti	Sluneční 38, 787 01 Šumperk
Termín inspekční činnosti	17. – 19. 1. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Šumperk, Sluneční 38 (dále „škola“), vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny.

K termínu inspekční činnosti škola zajišťovala vzdělávání 14 dětem v přípravné třídě a 433 žákům v základní škole. V termínu inspekční činnosti škola evidovala jedno dítě přípravné třídy a 42 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zájmové vzdělávání je realizováno v šesti odděleních školní družiny, kterou k termínu inspekční činnosti navštěvovalo 138 účastníků. Školní klub nabízel činnosti pro 15 zapsaných účastníků. Stravování dětí a žáků je zajištěno vlastní školní jídelnou.

Informace o škole jsou publikovány prostřednictvím výročních zpráv o činnosti školy a webových stránek (www.slunecniskola.cz).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Činnosti školy v současné době vycházejí z dlouhodobé koncepce rozvoje vytvořené ředitelem školy. Deklarovaná strategie vychází z analýzy současného stavu školy a týká se především jejího dalšího vývoje a plánu činností na daný školní rok. Jednou ze základních vizí, kterou se škole daří dlouhodobě naplňovat je vzdělávání pro žáky, kteří preferují kreativní nebo sportovní zaměření. Základní strategie rozvoje vzdělávání jsou obsaženy ve školních vzdělávacích programech pro základní a zájmové vzdělávání, jejichž realizaci podporuje dostatečné množství kmenových i odborných učeben a prostor pro zájmové vzdělávání. Stav materiálně-technického vybavení i možná bezpečnostní rizika jsou průběžně vyhodnocovány.

Řízení školy je transparentní zejména ve svých vzdělávacích záměrech, je patrné kvalitní plánování, snaha o informovanost všech zaměstnanců, funkční komunikace a spolupráce, vzájemný respekt, příznivé pracovní klima i dobrá spolupráce s partnery participujícími na činnosti školy (např. se zřizovatelem, školskou radou, školským poradenským zařízením apod.). Delegováním kompetencí na zástupce ředitele a vedoucí vychovatelku školní družiny ředitel vytvořil funkční typ organizační struktury pro činnost školy. Způsob kontroly úrovně poskytovaného vzdělávání umožňuje získávat objektivní informace o vzdělávání a ovlivňovat zjištěnými poznatky vzdělávací činnost školy. Kontrolní a hospitační činnost ředitele školy a jeho zástupce probíhá pravidelně na základě stanoveného plánu. Průběh hospitovaných hodin je s vyučujícími projednáván spolu s následnými doporučeními pro zkvalitnění pedagogické práce jednotlivých pedagogů.

Složení pedagogického sboru umožňuje v dostatečné míře naplňování cílů realizovaných školních vzdělávacích programů. Vyučujícím na prvním i druhém stupni školy poskytují podporu asistenti pedagoga ve třídách, ve kterých se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Metodickou funkci základní školy zastávají předmětové komise, které se na svých pravidelných schůzkách zabývají plánováním úkolů včetně jejich organizačního zajištění i podněty pro vedení školy např. k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a při jeho plánování i realizaci vychází zejména z potřeb školy a profesního zaměření pedagogů. Absolvované vzdělávací akce realizované zejména formou webinářů byly zaměřeny na oblasti, které souvisí s moderními a inovačními trendy ve vzdělávání, práci třídních učitelů a jejich spoluprací s asistenty pedagoga i na podporu rozvoje odbornosti učitelů.

Prostorové podmínky a materiálně-technické vybavení školy umožňují realizaci všech školních vzdělávacích programů ve stanoveném rozsahu. Díky finanční podpoře zřizovatele, vlastního zapojování do projektových aktivit se prostředí a vybavení školy průběžně inovuje a modernizuje. Škola je nadstandardně vybavena pro výuku tělesné výchovy, což vyplývá z jejího sportovního zaměření. Žákům slouží dvě tělocvičny, posilovna, horolezecká stěna, zrcadlový sál, dále pro venkovní sportování je žákům k dispozici rozsáhlý moderní venkovní sportovní areál – atletická dráha, tři hřiště i tenisový kurt. Škola disponuje také prostory, ve kterých se pravidelně uskutečňují představení zájmového kroužku Divadélko Slunečník. Zlepšení materiálních podmínek vytváří předpoklad většího zájmu žáků o výuku, zvýšení její efektivity a přispívá ke zkvalitňování poskytovaného vzdělávání.

Stravování žáků je zajištěno vlastní školní jídelnou, která stravovaným žákům nabízí výběr ze dvou druhů jídel, čímž u nich přirozeně posiluje jejich autonomii při rozhodování a žáci jsou vedeni k odpovědnosti za svůj zdravý životní styl. Škola má nastavena systémová pravidla pro vedení dialogu s žáky, se zákonnými zástupci žáků a pedagogickými pracovníky. Žáci školy mají možnost zapojit se do organizace školního života prostřednictvím žakovského parlamentu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V přípravné třídě bylo patrné příznivé školní klima a klidné prostředí, které pozitivně ovlivňovalo nejen přípravu dětí, jejich poznávací procesy, schopnost soustředit se a udržet pozornost, ale i rozvoj prosociálních vztahů. Důraz byl kladen na upevňování hygienických návyků, podporu socializace dětí a rozvoj grafomotoriky. Během sledované výuky měly děti dostatek prostoru pro svou práci a za podpory učitelky byly vedeny k rozvoji komunikace a společenských návyků. Cílené vzdělávací působení probíhalo formou společné, frontálně prováděné činnosti, jejíž délka respektovala specifické potřeby předškolního věku. Připravené činnosti a úkoly posilovaly soustředění a pozornost a rozvíjely smyslové vnímání a jemnou motoriku. Průběžné hodnocení ze strany učitelky děti pozitivně motivovalo a dávalo jim zpětnou vazbu k okamžitým výkonům. Do průběhu vzdělávání se dařilo zařazovat relaxaci a logopedické chvílky.

V hodnocené výuce základní školy vyučující uplatňovali výchovné a vzdělávací strategie deklarované v realizovaném školním vzdělávacím programu, napomáhali k rozvoji klíčových kompetencí a funkčních gramotností. Příznivá pracovní atmosféra založená na vzájemné vstřícnosti a respektu podporovala otevřenou komunikaci mezi pedagogy i žáky navzájem, což se pozitivně odráželo v průběhu vzdělávání. Vyučující se nedopouštěli komunikačních chyb a žáci neměli obavu vyjádřit vlastní názor. Ve sledovaných vyučovacích hodinách nebyly zaznamenány žádné negativní postoje žáků. Vzdělávací obsah byl prezentován srozumitelně, po odborné stránce bez nedostatků včetně jeho aktualizace se současnými odbornými poznatky. Vyučovací hodiny byly založeny na přirozené autoritě vyučujících a jejich empatickému přístupu k žákům.

Ve vyučovacích hodinách na prvním stupni základní školy učitelé střídali různé činnosti, předávali žákům poznatky srozumitelně, věcně správně s vhodnou motivací ke zvýšení jejich aktivity a zájmu. Převládající frontální výuka byla vhodně kombinována se samostatnou prací žáků s využitím práce ve dvojicích nebo skupinách. Účelně byly ve výuce využívány názorné pomůcky, herní prvky, soutěže a relaxační chvílky. Didaktická technika, jako nástroj ke zprostředkování vizuální informace a zvýšení názornosti výuky, byla podle potřeby ve výuce využívána učiteli i žáky. Činnost přítomných asistentek pedagoga se většinou omezovala jen na individuální práci se žáky s příznavým podpůrným opatřením.

Asistentky pedagoga k přímému pedagogickému působení na ostatní žáky výrazně nepřispívaly.

Výuka v některých vyučovacích hodinách na druhém stupni postrádala pestrost metodických postupů. Uplatňované metody a organizační formy práce nebyly vždy účelné vzhledem ke stanovenému cíli. Převažující frontální forma výuky byla vhodně doplňována samostatným plněním úkolů, práce ve dvojicích či skupinách však byla uplatňována pouze v omezené míře. Výchovně-vzdělávací proces nebyl dostatečně podpořen vstupní ani průběžnou motivací. Efektivitu vzdělávání zvyšovala snaha vyučujících o propojování teoretických poznatků s reálnými situacemi v životě a uplatňování mezipředmětových vztahů ve výuce. Žáci převážně pracovali na úkolech se stejnou mírou obtížnosti, chyběla diferenciací a práce žáků s různými informačními zdroji. Pracovní tempo v jednotlivých vyučovacích hodinách odpovídalo schopnostem žáků a ti měli dostatečný prostor ke splnění úkolů dle svých možností. Uplatňování podpůrných opatření a zohledňování odlišných vzdělávacích potřeb žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebylo ve vyučovacích hodinách vždy patrné. Nadaným žákům byly ve výuce vytvářeny vhodné příležitosti pro jejich rozvoj velmi sporadicky.

Zpětná vazba poskytovaná žákům vycházela převážně z okamžitého hodnocení jejich projevů a výsledků, formativní hodnocení vedoucí k posílení jejich motivace k učení bylo využíváno jen ojediněle. V závěru vyučovacích hodin nebyl vytvářen dostatečný prostor pro závěrečné motivační shrnutí a zhodnocení. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo často účelně využíváno, čímž nebyly dotvářeny jak zpětné vazby ve vztahu ke splnění stanovených výukových cílů, tak rozvíjeny jejich sociální kompetence.

Na základní vzdělávání a vzdělávací nabídku základní školy navazuje školní vzdělávací program školní družiny Sluníčko a školního klubu Mozaika. Ke své činnosti využívají školská zařízení pro zájmové vzdělávání vlastní účelně vybavené prostory a školní zahradu. Ve školní družině nabízeli vychovatelé účastníkům zájmové aktivity, které vycházely z věkového složení účastníků jednotlivých oddělení. Při jejich výběru měli účastníci možnost volby spontánně se zapojovat do nabízených činností. Spolupráce mezi pedagogickými pracovníky školní družiny v oblasti organizace aktivit i jejich přípravy byla na velmi dobré úrovni. Rovněž komunikace mezi pedagogy a účastníky byla velmi vstřícná, převládala příjemná atmosféra. Všechny metody a formy zaznamenané v průběhu hodnocených činností respektovaly zájmy účastníků, vedly je k samostatnosti, vzájemné spolupráci, společenskému chování, přispívaly k rozvoji jejich osobnosti a byly naplňovány v souladu s cíli uvedenými ve školním vzdělávacím programu pro školní družinu. S ohledem na epidemickou situaci byly pohybové aktivity a zájmové hry prioritně realizovány v prostorách školní zahrady. Školní klub poskytuje jeho účastníkům pravidelné vzdělávací, zájmové, sportovní a rekreační aktivity. Vzdělávací nabídka školního klubu je přiměřeně pestrá, umožňuje rozvoj osobnosti účastníků zájmového vzdělávání zejména v oblasti jejich individuálních zájmů, dovedností, případně talentu a nadání. Veškeré činnosti byly uvedeny vhodnou motivací a plynule navazovaly na práci ve škole, žáci druhého stupně částečně využívali možnosti zpracovat si domácí úkoly pod vedením pedagogického pracovníka. Aktivity zajišťované zájmovými útvary probíhaly v uvolněné, vstřícné a přátelské atmosféře.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Aktuálně platná pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu však neobsahují podrobnosti ke školou využívanému váženému průměru

doplňujícímu jednotlivé průběžné klasifikace žáků. Takto nastavený systém hodnocení neumožňuje jednotné a transparentní hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Zákonní zástupci jednotlivých žáků jsou o výsledcích vzdělávání průběžně informováni především prostřednictvím elektronických žákovských knížek, na třídních schůzkách a s využitím individuálních konzultací. Škola průběžně sleduje a hodnotí výsledky vzdělávání svých žáků. Přehled o znalostech jednotlivců získává především prostřednictvím vlastních evaluačních nástrojů, ale také s využitím komerčního testování, které jí umožňuje srovnání dosahovaných výsledků vzdělávání. Výsledky vzdělávání žáků jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. Záznamy z těchto jednání obsahují převážně obecná vyhodnocení prospěchu, chování a absence žáků jednotlivých tříd. Detailnější rozbor a návrh konkrétních opatření pro práci s jednotlivými žáky ohroženými školním neúspěchem a následné systematické vyhodnocování individuální podpory a pokroku těchto žáků následně realizují jednotliví vyučující.

Škola motivuje žáky k učení udělováním pochval, které převládají nad kázeňskými opatřeními. O úspěšnosti žáků při přechodu na střední vzdělávání je škola informována především prostřednictvím neformálních setkání s vyučujícími těchto škol nebo bývalými žáky či jejich zákonnými zástupci.

Výsledky vzdělávání žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech dlouhodobě nevykazují závažné vzájemné odchylky. Více jak polovina žáků prospívá na vysvědčení s vyznamenáním. V posledním školním roce vznikla škole nutnost řešení zvýšené absence, jak omluvené, tak i neomluvené, děje se tak prostřednictvím schůzek se zákonnými zástupci, svoláváním výchovných komisí, popř. koordinací problému s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Školní poradenské pracoviště má jasně vymezené kompetence, které poskytují informace učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a při řešení různých forem rizikového chování žáků. Jednotliví pracovníci školního poradenského pracoviště vzájemně spolupracují, spolu s třídními učiteli identifikují individuální potřeby žáků. Problematika jednotlivých žáků v případě výchovných problémů a školního neúspěchu je řešena již na počátku a jsou přijímána vhodná opatření. Závažnější problémy výchovného či vzdělávacího charakteru řeší škola ve spolupráci s psychologkou školy. Žákům ohroženým školním neúspěchem je poskytována možnost skupinové formy doučování a možnost individuální konzultace. Účinnost takto realizované podpory je vyhodnocována spíše neformálně jednotlivými vyučujícími. Výchovný poradce v koordinaci s přítomnou speciální pedagožkou spolupracuje se školským poradenským zařízením a ve spolupráci s třídními učiteli vyhodnocuje účinnost nastavených a poskytovaných opatření.

Škola má vypracován program minimální prevence, který napomáhá předcházet možnému vzniku vážnějších výchovných problémů. Mezi konkrétní aktivity podporující primární prevenci jsou využívány např. výchova k odpovědnosti za zdraví, nabídky rozmanité spolupráce s Policií ČR a městskou policií, tematicky zaměřené přednášky, besedy, organizování akcí směřujících k oživení klimatu ve škole (tematické dny, sportovní akce, víkendové výjezdy atd.), široká nabídka volnočasových aktivit, účast v soutěžích apod.

V oblasti kariérového poradenství se škola zaměřuje na otázky dalšího studia. Nejčastěji volenými nástroji k informování žáků jsou exkurze, veletrhy vzdělávání, spolupráce s úřadem práce, webové stránky školy, návštěvy náborářských pracovníků ve škole, veletrh vzdělávání či vydávání školního časopisu.

Možnost vyjádřit se k dění ve škole mají žáci přímo při osobním kontaktu s vyučujícími nebo prostřednictvím schránky důvěry. Na škole pracuje žákovská samospráva a umožňuje žákům prostřednictvím svých zástupců aktivně se podílet na školním životě.

Závěry

Vývoj školy

- V době od poslední inspekční činnosti zaměřené na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání došlo ve škole zejména ke zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání.

Silné stránky

- Příznivé školní klima pozitivně ovlivňuje vzdělávání v přípravné třídě, zejména rozvoj prosociálních vztahů všech účastníků vzdělávání.
- Školní družina a školní klub vytvářejí vhodné příležitosti pro žáky k rozvoji a uplatnění jejich zájmů a smysluplného trávení jejich volného času formou široké nabídky zájmové činnosti a pořádáním příležitostných mimoškolních společných akcí pro žáky a jejich rodiče.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V části hodnocených vyučovacích hodin především na druhém stupni základní školy převládala frontální výuka bez častějšího využití metod vedoucích k aktivizaci žáků, diferenciaci vzdělávacího obsahu směrem k žákům s potřebou podpůrných opatření či žáků nadaných.
- Sebehodnocení žáků při vzdělávání probíhá s různou intenzitou a v různé kvalitativní úrovni. Rozvoj schopnosti sebereflexe žáků tak není v dostatečné podpořován.
- V závěru vyučovací hodiny nebylo často využito motivační zhodnocení práce žáků a stanovení cílů na příští vyučovací hodinu.
- Ve výuce byla minimálně využívána práce žáků s různými informačními zdroji.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve výuce více uplatňovat individuální přístup, důsledně diferencovat učivo i výukové aktivity podle potřeb a možností všech žáků. Příležitostí školy je identifikovat nadané žáky a věnovat jim ve vyučování větší pozornost.
- Přispívat k rozvoji sebereflexe žáků intenzivnějším uplatňováním prvků sebehodnocení a vzájemného hodnocení ve výuce.
- Systematicky využívat motivační shrnutí učiva na konci vyučovací hodiny a provádět zhodnocení průběhu vyučovacích hodin tak, aby žáci obdrželi zpětnou informaci o dosažené úrovni poznání a jak své učení dále řídit.
- Do výuky zařazovat práci žáků s různými informačními zdroji a vést žáky k samostatnému vyvozování závěrů.
- V pravidlech pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků upřesnit kritéria pro používání váženého průměru při hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 3. 1. 2022
2. Plán rozvoje školy na období 2017–2022, ze dne 30. 8. 2017
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy Šumperk, Sluneční 38, s platností od 1. 9. 2021
4. Školní vzdělávací program – přípravná třída „Jedna, dvě, tři, čtyři, pět, nám se líbí celý svět“, s platností od 1. 9. 2020
5. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, Základní školy Šumperk, Sluneční 38, Školní družina Sluníčko, s platností od 1. 9. 2021
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, Základní školy Šumperk, Sluneční 38, Školní klub Mozaika, s platností od 1. 9. 2021
7. Školní řád, s účinností od 1. 9. 2020
8. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, ze dne 25. 9. 2020
9. Vnitřní řád školní družiny Sluníčko a školního klubu pro školní rok 2021/2022, ze dne 1. 9. 2021
10. Vnitřní řád školní jídelny včetně Přílohy č. 1, ze dne 31. 8. 2021
11. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny a školního klubu, školní rok 2021/2022
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/21, ze dne 12. 10. 2021
13. Zápisy z jednání pedagogické rady školy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
15. Složka: Písemné práce z českého jazyka a matematiky (namátkový výběr), školní rok 2020/2021
16. Souhrnné přehledy prospěchu, chování a absence žáků za 1. a 2. pololetí školního roku 2020/2021
17. Složka: Protokoly o komisionálních zkouškách, školní rok 2020/2021
18. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, školní rok 2021/2022
19. Seznam dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k termínu inspekční činnosti
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2021/2022, ze dne 31. 8. 2021
21. Strategie předcházení a řešení školní neúspěšnosti, nedatováno
22. Personální dokumentace pedagogických zaměstnanců školy (doklady o dosaženém vzdělání), stav ke dni inspekční činnosti

23. Plán DVPP 2021/2022, ze dne 1. 9. 2021
24. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2020
25. Doklady související se zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
26. Doklady vztahující se ke školnímu stravování, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Fridrich, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu	Pavel Fridrich v. r.
Mgr. David Náhlík, školní inspektor	David Náhlík v. r.
Mgr. Iva Švecová, školní inspektorka	Iva Švecová v. r.
Ing. Bc. Milan Vlach, školní inspektor	Milan Vlach v. r.
Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice	Markéta Tomečková v. r.

V Olomouci 8. 2. 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Hynek Pálka, ředitel školy	Hynek Pálka v. r.
------------------------------------	-------------------

V Šumperku 11. 2. 2022